تازه‌های اقتصاد

یک شنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۵
۶ محرم ۱۴۴۸
۲۱ ژوئن ۲۰۲۶
شماره ۶۱

معاون وزیر اقتصاد در همایش سیاست‌های پولی و ارزی خبر داد:

هفته آینده صندوق سرمایه‌گذاری ارزی راه‌اندازی می‌شود

(صفحه ۳)

یادداشت

مهار تورم پیش‌شرط بازسازی اقتصادی است

کوروش پرویزیان

رئیس پژوهشکده پولی و بانکی

برگزاری سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی، با حمایت‌های بی‌دریغ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، فرصتی مغتنم برای تبادل اندیشه، تضارب آرا و هم‌فکری در راستای تصمیم سازی‌های کلان اقتصادی به ویژه در حوزه سیاست‌های پولی، ارزی، اعتباری و بانکی فراهم آورده است.

همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی طی بیش از سه دهه گذشته به یکی از مهم‌ترین بسترهای گفت و گوی تخصصی در حوزه اقتصاد کلان تبدیل شده است.

اهمیت این همایش را باید در نقشی جست‌وجو کرد که طی این سال‌ها در شکل‌دهی به گفتمان تخصصی اقتصاد کلان، تقویت فرآیند تصمیم‌سازی و اجماع کارشناسی در کشور ایفا کرده است. بسیاری از موضوعاتی که در مقاطع مختلف به اولویت سیاستگذاری پولی، ارزی و بانکی کشور تبدیل شده‌اند، پیش از ورود به عرصه تصمیم‌گیری، در همین فضا مورد نقد، بررسی و ارزیابی قرار گرفته‌اند.

استمرار این رویداد علمی طی سه دهه گذشته، سرمایه‌ای ارزشمند برای حکمرانی اقتصادی کشور فراهم آورده است؛ سرمایه‌ای که امروز و در شرایط پیچیده اقتصاد ایران، بیش از هر زمان دیگری به آن نیازمندیم. اقتصاد ایران در آستانه دوره‌ای قرار گرفته است که در آن الزامات ثبات اقتصاد کلان و الزامات بازسازی اقتصادی باید به صورت همزمان مورد توجه قرار گیرد.

پیامدهای ناشی از جنگ، تکانه‌های سمت عرضه، افزایش هزینه‌های تولید، اختلال در برخی زنجیره‌های تأمین و تشدید نااطمینانی شرایطی را پدید آورده است که در آن سیاستگذار با یکی از دشوارترین موقعیت‌های تصمیم‌گیری مواجه است؛ زیرا بسیاری از ابزارهایی که برای کنترل تورم به کار گرفته می‌شوند، می‌توانند به کاهش تولید و سرمایه‌گذاری منجر شوند و در مقابل، برخی سیاست‌های حمایتی برای تحریک تولید نیز ممکن است فشارهای تورمی را تشدید کنند.؛ لذا مسئله اصلی اقتصاد ایران در دوره پیش‌رو صرفاً مهار تورم نیست.

رئیس جمهور مسیر نظام بانکی را ترسیم کرد

جلوگیری از خلق پول و هدایت منابع به سمت تولید

اخبار روز

ساماندهی بازار خودرو در دستور کار سازمان بازرسی

پروانه کسب معاملات برخط طلا عملیاتی شد

ابلاغ تسهیلات حقوقی و قضایی برای حمایت از بنگاه‌های آسیب‌دیده از جنگ

کنترل نقدینگی ابزار مهار تورم

غلبه بر چالش‌های معیشتی و مهار تورم با وفاق ملی و هماهنگی سیاستی

رئیس کل بانک مرکزی گفت: همان‌گونه که در شرایط جنگی، کشور با همدلی و انسجام توانست در برابر دشمن ایستادگی کند، در عرصه اقتصاد نیز عبور از چالش‌های موجود بدون هماهنگی و همکاری همه بخش‌ها امکان‌پذیر نخواهد بود.

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی طی پیام ویدئویی در آئین افتتاحیه سی‌وسومین همایش سالانهٔ سیاست‌های پولی و ارزی با تاکید بر اینکه باید در حال حاضر تصویری واقع‌بینانه از اقتصاد کشور ارائه داد چراکه اقتصاد ایران درگیر چالش‌های متعددی است و این چالش‌ها هم شامل مشکلات ساختاری داخلی و هم متاثر از مسائل بخش‌های سیاسی است که از خارج از کشور تحمیل شده‌اند. وی گفت: تجمیع مسائلی نظیر جنگ و تحریم‌های ظالمانه، اقتصاد کشور را با چالش‌های جدی مواجه کرده است. از همه مهم‌تر، موضوع معیشت و گذران زندگی مردم است که به دلیل تحت تاثیر قرار گرفتن بخش‌های مختلف اقتصادی از تحریم‌ها، دچار آسیب جدی شده است.

رئیس‌کل بانک مرکزی با اشاره به اینکه در کنار توجه به مسئلهٔ معیشت، موضوع رفاه مردم نیز حائز اهمیت است، خاطرنشان کرد: ما نمی‌توانیم صرفاً به مدیریت بحران بپردازیم؛ لذا امیدواریم روزی فرا برسد تا بتوانیم در کنار مدیریت بحران، به مسئله «محوریت توسعه کشور» نیز بپردازیم. با حرکتی که هم‌اکنون در کشور در جریان است، مذاکراتی که صورت می‌پذیرد و تفاهمی که به امضا رسیده است، روند مثبتی آغاز شده است.

مهار تورم و حفظ ارزش پول ملی نیازمند همکاری همهٔ بخش ها ست

همتی در ادامه با تاکید بر ضرورت وفاق ملی در عرصهٔ اقتصاد و هماهنگی دستگاه‌ها، تصریح کرد: اقتصاد کشور نیازمند «وفاق و همدلی» است. همان‌طور که در بخش امنیت و دفاع توانستیم با وفاق و یکپارچگی مشکلات را مرتفع کنیم و بر دشمن پیروز شویم در عرصهٔ اقتصاد نیز باید همین شیوه را به کار بگیریم.

عالی‌ترین مقام بانک مرکزی با بیان اینکه این بانک به تنهایی قادر به کنترل تورم در کشور نیست، بیان کرد: این نهاد نیازمند آن است که سایر بخش‌های اقتصادی و دیگر نهادهای حاکمیتی در کنار آن قرار گیرند تا بتواند بر چالش‌هایی نظیر تورم، رشد منفی تولید، رشد نقدینگی، مشکلات تجاری و مسائل مربوط به تامین نیازهای واحدهای تولیدی فائق شود.

تحقق این امر، مستلزم یک اقدام هماهنگ است.

وی انتخاب عنوان «سازگاری سیاست‌های مالی و تجاری با سیاست‌های پولی و ارزی در صیانت از ارزش پول ملی و مهار تورم» برای همایشی که در حال برگزاری است را عنوانی مناسب دانست و گفت: سیاست‌های مالی به سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی مربوط می‌شود و سیاست‌های صنعتی هم با وزارت صنعت، معدن و تجارت مرتبط است. سایر بخش‌های اقتصادی نیز باید در هماهنگی کامل با یکدیگر عمل کنند. همان‌گونه که در حوزه دفاع از کشور توانستیم با هماهنگی به موفقیت دست یابیم در این عرصه نیز هماهنگی الزامی است؛ زیرا بانک مرکزی به تنهایی نمی‌تواند تمام مشکلات را برطرف کند.

از یارانه انرژی تا بدهی شرکت‌ها زنجیره‌ای که به تورم ختم می‌شود

رئیس کل سازمان امور مالیاتی در همایش سیاست‌های پولی و ارزی:

سید محمدهادی سبحانیان، رئیس کل سازمان امور مالیاتی در نشست تحلیلی «سازگاری سیاست‌های مالی و بودجه‌ای با سیاست‌های پولی و ارزی در مهار تورم» که درسی‌وسومین همایش سیاست‌های پولی و ارزی برگزار شد، با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین قواعد مالی که در حوزه انضباط مطرح می‌شود جداسازی بودجه ارزی از بودجه ریالی است گفت: این موضوع باعث تقویت استقلال بانک مرکزی می‌شود و در سال‌های اخیر، شاخص‌های مالیاتی کشور تغییرات قابل توجهی را تجربه کرده‌اند.

نسبت تأمین هزینه‌های جاری دولت از محل درآمدهای مالیاتی که در سال ۱۴۰۰ حدود ۴۰ درصد بود، اکنون به حدود ۷۰ درصد رسیده است.

همچنین درآمدهای مالیاتی طی سه تا چهار سال گذشته رشدی بیش از نرخ تورم داشته‌اند که نشان‌دهنده بهبود عملکرد نظام مالیاتی است.

وزیر اقتصاد در همایش سیاست‌های پولی و ارزی:

نرخ‌های سود بانکی متناسب با تورم نیست

سید علی مدنی‌زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با عنوان «الزامات سازگاری سیاست‌های مالی و تجاری با سیاست‌های پولی و ارزی در صیانت از ارزش پول ملی و مهار تورم»، ضمن تبریک پیروزی ملت ایران در جنگ، اظهار کرد: این جنگ آسیب‌هایی را ایجاد کرد، اما در نهایت ما پیروز شده‌ایم. اکنون جنگ اقتصادی آغاز شده است و باید در کنار یکدیگر بر چالش‌های اقتصادی نیز غلبه کنیم.

وی افزود: در سال پیش رو تورم بالاست و رشد اقتصادی در سال گذشته منفی بوده است. ما باید هم‌زمان با رکود و تورم مقابله کنیم، اما در عین حال برای افق پیش‌رو نیز برنامه‌ریزی داشته باشیم. مردم نیازمند امید و چشم‌اندازی بلندمدت هستند تا بتوانند برای تولید و سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی کنند.

وزیر اقتصاد ادامه داد: برای ترسیم این افق، باید ایران سال ۱۴۱۴ را مدنظر قرار دهیم. دورتر از این افق را ترسیم نمی‌کنم، زیرا فناوری با سرعت زیادی در حال تغییر است. سیاست‌های اقتصادی و آموزشی ما نیز باید مبتنی بر نیازها و الزامات سال‌های آینده باشد.

مدنی‌زاده تصریح کرد: در این افق، مشارکت مردمی باید افزایش یابد. اقتصاد کشور تاکنون بیشتر به‌صورت دولتی اداره شده و مردم نقش کمتری در آن داشته‌اند. در افق پیش‌رو باید عدالت اقتصادی محقق شود.

وی افزود: امروز اعتماد و سرمایه اجتماعی در میان مردم شکل گرفته و این سرمایه اجتماعی می‌تواند سوخت محرک اقتصاد باشد و به بازسازی اقتصاد کشور کمک کند. بر همین اساس تأکید دارم که برنامه‌های اقتصادی کشور بر پایه نوسازی تدوین شود.

وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: نوسازی باید در رشد تولید و اقتصاد نمود پیدا کند؛ کارخانه‌ها بازسازی شوند، صنایع و واحدهای تولیدی جدید ایجاد شوند و تمامی این اهداف در افق ۱۴۱۴ باید محقق شود.

وی ادامه داد: تحقق این اهداف نیازمند فراهم شدن بسترهای اقتصادی مناسب است.

دولت برای جبران کسری بودجه به منابع پولی متوسل نشود

اصغر ابوالحسنی
قائم‌مقام بانک مرکزی

اصغر ابوالحسنی، در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با عنوان «الزامات سازگاری سیاست‌های مالی و تجاری با سیاست‌های پولی و ارزی در صیانت از ارزش پول ملی و مهار تورم» با تشریح عوامل اصلی تورم و الزامات سیاست‌گذاری در شرایط کنونی اقتصاد ایران، بر ضرورت بهره‌گیری از ابزارهای نوین پولی و اعتباری، کنترل انتظارات تورمی و تقویت هماهنگی میان دولت و بانک مرکزی تأکید کرد.

وی با بیان اینکه هدف اصلی این همایش دستیابی به جمع‌بندی‌های عملیاتی برای حل مسائل اقتصادی کشور است، گفت: در اقتصاد برای رسیدن به یک هدف، راهکارها و رویکردهای متنوعی وجود دارد، اما آنچه اهمیت دارد انتخاب بهینه‌ترین سیاست‌ها است. در موضوع مهار تورم و صیانت از ارزش پول ملی نیز اگرچه درباره علل تورم اتفاق نظر نسبی وجود دارد، اما درباره نحوه مواجهه با آن دیدگاه‌های مختلفی مطرح می‌شود.

قائم‌مقام بانک مرکزی نخستین عامل اثرگذار بر تورم را بخش پولی و بانکی و رشد نقدینگی دانست.

کنترل تورم تنها با سیاست‌های پولی امکان‌پذیر نیست

وحید ماجد
معاون سیاست‌گذاری پولی بانک مرکزی

وحید ماجد در نشست «هماهنگی و سازگاری سیاست‌های اقتصاد در مهار تورم و صیانت از ارزش پول ملی» در سی‌وسومین همایش سیاست‌های پولی و ارزی؛ ضمن تسلیت ایام محرم‌الحرام و سوگواری سید و سالار شهیدان، یاد و خاطره رهبر معظم انقلاب و شهدای جنگ تحمیلی ۱۲ روزه را گرامی داشت و اظهار کرد: امروز اقتصاد ملی در نقطه‌ای تعیین‌کننده قرار دارد و کشور علاوه بر تحریم‌های سنگین و محدودیت‌های ناشی از جنگ اقتصادی، در ماه‌های اخیر با تجاوز نظامی نیز مواجه بوده است.

وی افزود: دشمن با اعمال فشارهای اقتصادی و اقدامات محدودکننده علیه تجارت کشور، هدف مشخصی را دنبال می‌کرد که کاهش اعتماد عمومی و ایجاد بی‌ثباتی در اقتصاد بود، اما با همراهی ملت، نیروهای مسلح، دستگاه‌های اجرایی و هدایت‌های مقام معظم رهبری این اهداف محقق نشد.

وی با اشاره به اهمیت هماهنگی میان سیاست‌های مالی، تجاری، صنعتی و ارزی تصریح کرد: هماهنگی میان این حوزه‌ها می‌تواند به نظام تدبیر اقتصادی کشور در مسیر مهار تورم و ایجاد رونق کمک کند.

سلامت شبکه بانکی شرط مهار تورم است

عباس مرادپور
معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی

عباس مرادپور، در نشست تخصصی «سلامت بانکی در پشتیبانی از مهار تورم و صیانت از ارزش پول ملی» در سی‌وسومین همایش سالانهٔ سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به اهداف تعیین‌شده در قانون جدید بانک مرکزی اظهار کرد: اگرچه مهار تورم به عنوان نخستین هدف بانک مرکزی در قانون مورد تأکید قرار گرفته، اما بلافاصله پس از آن حفظ ثبات و سلامت شبکه بانکی و اشخاص تحت نظارت نیز به عنوان یکی از مأموریت‌های اصلی بانک مرکزی ذکر شده است.

مرادپور افزود: از نگاه نظارتی، این دو هدف از یکدیگر جدا نیستند و تحقق مهار تورم بدون برخورداری از یک شبکه بانکی سالم، باثبات و کارآمد امکان‌پذیر نخواهد بود.

وی با اشاره به نقش گسترده نظام بانکی در اقتصاد کشور تصریح کرد: بانک‌ها از طریق تجهیز و تخصیص منابع، خلق اعتبار و همچنین انتقال و اجرای سیاست‌های پولی، تأثیر مستقیمی بر فعالیت‌های اقتصادی و معیشت مردم دارند. به همین دلیل هر تصمیم و اقدامی که در حوزه بانکی اتخاذ می‌شود، در نهایت بر زندگی مردم و وضعیت اقتصادی کشور اثرگذار خواهد بود.

ضرورت هم‌راستایی سیاست‌های تجاری با سیاست‌های پولی و ارزی

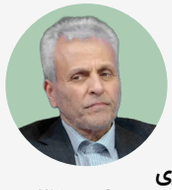
سید عبدالمجید اجتهادی
معاون حقوقی و امور مجلس بانک مرکزی

سید عبدالمجید اجتهادی در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی و در نشست تحلیلی «سازگاری سیاست‌های تجاری و صنعتی با سیاست‌های پولی و ارزی» به بررسی چالش‌های هماهنگی میان این سیاست‌ها پرداخت.

وی در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان میان سیاست‌های مختلف از جمله سیاست‌های صنعتی، پولی و ارزی هماهنگی ایجاد کرد، اظهار داشت: در این حوزه با کثرت قوانین و مقررات مواجه هستیم. بانک مرکزی طبق قانون تکالیف مشخصی را بر عهده دارد و از آن طرف در حوزه تجارت نیز قوانین و مقررات خاص وجود دارد. اجتهادی با اشاره به برنامه هفتم پیشرفت، قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار و سایر قوانین مرتبط، تأکید کرد: هر یک از این قوانین باید با سیاست‌های پولی و ارزی کشور سازگار باشند.

وی افزود: در حوزه استفاده از تولیدات داخلی، برای برخی کالاهای خارجی محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های جدی در نظر گرفته شده است.

۳ محور اصلی برای کنترل تورم

داوود دانش‌جعفری
عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با تأکید بر اینکه مهار پایدار تورم تنها از مسیر کنترل نقدینگی محقق نمی‌شود، اصلاح هم‌زمان نظام بانکی، ساختار بودجه و سیاست‌های ارزی را پیش‌شرط دستیابی به ثبات اقتصادی دانست.

داود دانش‌جعفری، عضو هیات عالی بانک مرکزی در نشست تحلیلی «سازگاری سیاست‌های مالی و بودجه‌ای با سیاست‌های پولی و ارزی در مهار پایدار تورم» که در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی برگزار شد، با اشاره به رشد بالای نقدینگی در اقتصاد ایران گفت: نقدینگی در کشور به سطح بسیار بالایی رسیده و با توجه به الزامات تأمین مالی دولت، باید راهکارهایی برای کاهش آثار تورمی این شرایط در نظر گرفت.

وی با مرور تجربه کشورهای مختلف پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸، اظهار کرد: بانک مرکزی آمریکا برای جلوگیری از تبدیل رشد نقدینگی به تورم، مجموعه‌ای از سیاست‌ها از جمله پرداخت سود به ذخایر مازاد بانک‌ها، کاهش سرعت گردش پول، جذب نقدینگی از طریق ابزارهای پولی و هدایت منابع به سمت دارایی‌های مالی را به اجرا گذاشت. همچنین مدیریت انتظارات تورمی یکی از ارکان اصلی این سیاست‌ها بود.

عضو هیات عالی بانک مرکزی با اشاره به تجربه آمریکا افزود: با وجود چند برابر شدن حجم نقدینگی، به دلیل اجرای این سیاست‌ها، تورم متناسب با رشد نقدینگی افزایش نیافت؛ هرچند در سال‌های پس از همه‌گیری کرونا و با افزایش سرعت گردش پول، نرخ تورم بار دیگر صعودی شد.

دانش‌جعفری در ادامه به تجربه روسیه پرداخت و گفت: یکی از عوامل موفقیت روسیه در کنترل تبعات اقتصادی جنگ اوکراین، استقلال نسبی بانک مرکزی این کشور بود.

کنترل نقدینگی؛ ابزار مهار تورم در وضعیت کنونی

جعفر مهدی‌زاده
مدیرکل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی

مدیرکل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی گفت: با داشتن یک برنامه پولی مستقل می‌توانیم در کوتاه‌مدت، کنترل رشد نقدینگی را به‌عنوان ابزار مهار تورم دنبال کنیم.

به گزارش خبرنگار تازه‌های اقتصاد، جعفر مهدی‌زاده، مدیرکل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی، در سی و سومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی در نشست تحلیلی «سازگاری سیاست‌های مالی و بودجه‌ای با سیاست‌های پولی و ارزی در مهار تورم» با اشاره به وضعیت متغیرهای در اقتصادی سال گذشته اظهار کرد: اقداماتی که در حوزه سیاست پولی انجام شده، عمدتاً بر کنترل ترازنامه بانک‌ها متمرکز بوده است و در این حوزه توفیقاتی نیز داشته‌ایم. اکنون نیز کنترل بیشتری بر این بخش داریم تا نقدینگی از این سمت کنترل شود.

مهدی‌زاده ادامه داد: نقدینگی یا از محل رشد ترازنامه بانک‌ها ایجاد می‌شود یا از کسری بودجه دولت؛ بنابراین ما یک مسیر ایجاد نقدینگی را مسدود کرده‌ایم.

وی با یادآوری اینکه رشد اقتصادی در سال گذشته منفی بوده است، گفت: تورم نقطه به نقطه در اردیبهشت‌ماه به ۷۷.۲ درصد رسیده است و واقعیت این است که متغیرهای اخیر اقتصادی وضعیت خوبی ندارند.

مدیرکل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی ادامه داد: با توجه به شرایط کشور باید در تصمیم گیری‌ها سرعت بیشتری داشته باشیم و پیشنهاد بنده، داشتن یک برنامه پولی مستقل است که می‌تواند به‌عنوان یک قاعده جدید مطرح شود؛ البته نمونه آن در دهه هفتاد نیز اجرا شده است.می‌توانیم در کوتاه‌مدت، کنترل رشد نقدینگی را به‌عنوان ابزار مهار تورم دنبال کنیم.

مهدی‌زاده تأکید کرد: ظرفیت‌های تأمین مالی باید در اولویت باشد و در حوزه مالیات نیز باید شاهد بهبود درآمدهای مالیاتی باشیم.

مدیریت نرخ‌ها با ترکیب ابزارهای تشویقی و تنبیهی

محمد نادعلی
عضو هیات عالی بانک مرکزی

عضو هیات عالی بانک مرکزی گفت: دستیابی به اهدافی نظیر مهار تورم و حفظ ارزش پول ملی تنها از مسیر هماهنگی میان سیاست‌های پولی، مالی، ارزی، تجاری و همچنین سیاست‌های احتیاطی امکان‌پذیر است.

به گزارش خبرنگار تازه‌های اقتصاد، محمد نادعلی؛ عضو هیات عالی بانک مرکزی در پنل «هماهنگی و سازگاری سیاست های اقتصاد در مهار تورم و صیانت از ارزش پول ملی» در سی و سومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با بیان اینکه هدف او تشریح مفهوم هماهنگی سیاستی است نه تبیین اقدامات اجرایی، اظهار کرد: زمانی که از سازگاری و هماهنگی سیاست‌ها سخن گفته می‌شود، باید مشخص شود این هماهنگی چه مفهومی دارد و چگونه می‌تواند به کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی کمک کند.

وی با اشاره به انواع سیاست‌های اقتصادی گفت: علاوه بر سیاست‌های کلان اقتصادی شامل سیاست‌های پولی، مالی، ارزی و تجاری، مجموعه‌ای از سیاست‌های احتیاطی نیز وجود دارد که در دو سطح خرد و کلان تعریف می‌شوند. از این رو، نخستین گام در ایجاد هماهنگی اقتصادی، سازگاری میان سیاست‌های کلان اقتصادی و سیاست‌های احتیاطی است.

نادعلی افزود: اگر هدف نهایی مهار تورم و صیانت از ارزش پول ملی باشد، باید مشخص شود در سطح سیاست‌های احتیاطی خرد، سیاست‌های احتیاطی کلان و همچنین سیاست‌های کلان اقتصادی چه اقداماتی باید دنبال شود.

عضو هیات عالی بانک مرکزی توضیح داد که در سطح احتیاطی خرد که عمدتاً به بانک‌ها مربوط می‌شود، ابزارهایی نظیر الزامات سرمایه، الزامات ذخیره‌گیری و الزامات مدیریت نقدینگی نقش تعیین‌کننده‌ای دارند. به گفته وی، این ابزارها باید با سایر سیاست‌های اقتصادی هماهنگ باشند تا در شرایط کنترل تورم، منابع به سمت فعالیت‌هایی هدایت شوند

استقلال بانک مرکزی قربانی بی‌نظمی رفتار مالی

حجت‌الاسلام حسین‌زاده بحرینی
عضو هیات عالی بانک مرکزی

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین حسین‌زاده بحرینی، عضو هیات عالی بانک مرکزی، در نشست تحلیلی «سازگاری سیاست‌های مالی و بودجه‌ای با سیاست‌های پولی و ارزی در مهار پایدار تورم» در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی، با تأکید بر ضرورت اصلاح حکمرانی اقتصادی کشور اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین آسیب‌های اقتصاد ایران به نحوه حکمرانی مالی دولت بازمی‌گردد؛ موضوعی که خود را به‌ویژه در ساختار بودجه و تراز عملیاتی دولت نشان می‌دهد.

وی با اشاره به مفهوم تراز عملیاتی بودجه گفت: در یک اقتصاد سالم، درآمدهای عملیاتی دولت باید بیش از هزینه‌های جاری آن باشد تا مازاد حاصل از آن صرف سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های کشور شود. اما در ایران به‌صورت سنتی، تراز عملیاتی بودجه منفی بوده و هزینه‌های جاری دولت از درآمدهای عملیاتی آن فراتر رفته است.

عضو هیات عالی بانک مرکزی افزود: بخش عمده مباحث مطرح‌شده درباره مهار تورم، در نهایت به همین مسئله بازمی‌گردد که درآمدهای دولت از هزینه‌های آن کمتر است؛ همان نکته‌ای که رئیس‌جمهور نیز بارها با این عبارت ساده مطرح کرده که «بیش از دخل، خرج می‌کنیم».

بحرینی با اشاره به ضرورت تدوین قواعد مالی برای دولت تصریح کرد: اصلاح تراز عملیاتی بودجه بدون استقرار یک چارچوب مشخص و پایدار از قواعد مالی امکان‌پذیر نیست.

البته بانک مرکزی نیز در این چارچوب نقش دارد، اما این تصور که بانک مرکزی نباید هیچ‌گونه تأمین مالی برای دولت انجام دهد، برداشت دقیقی از استقلال بانک مرکزی نیست.

معاون وزیر اقتصاد در همایش سیاست‌های پولی و ارزی:

هفته آینده صندوق سرمایه‌گذاری ارزی راه‌اندازی می‌شود

به گفته معاون وزیر اقتصاد، در وزارت اقتصاد راهکارهایی طراحی شده که ضمن تأمین مالی اقتصاد و ایجاد رشد، منجر به تورم نشود.

به گزارش خبرنگار تازه‌های اقتصاد، امیر باقری، معاون امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی وزارت اقتصاد در نشست «هماهنگی و سازگاری سیاست‌های اقتصادی در مهار تورم و صیانت از ارزش پول ملی» سی‌وسومین همایش سیاست‌های پولی و ارزی با بیان اینکه مشکل اصلی اقتصاد کشور صرفاً وقوع شوک‌های تورمی نیست، بلکه استمرار این شوک‌ها و تبدیل شدن آنها به یک روند پایدار است، اظهار کرد: تورم سالانه کشور به حدود ۵۳ درصد رسیده و نرخ تورم نقطه‌به‌نقطه نیز در مقاطعی از ۷۰ درصد فراتر رفته است. وقوع تورم‌های بالا ممکن است در برخی دوره‌ها رخ دهد، اما مسئله مهم‌تر، تداوم و پایداری این تورم‌هاست.

معاون وزیر اقتصاد اظهار کرد: شوک‌های تورمی معمولاً از عوامل بیرونی یا اصلاح قیمت‌ها ناشی می‌شوند، اما زمانی که این شوک‌ها با رشد بالای نقدینگی همراه شوند، تورم به یک پدیده ماندگار تبدیل می‌شود؛ به همین دلیل مدیریت نقدینگی و کنترل عوامل پولی اهمیت ویژه‌ای دارد.

وی با اشاره به عوامل ایجاد تورم گفت: ناترازی بانک‌ها، فشار بر بانک مرکزی، کسری بودجه، افزایش تقاضا در کنار محدودیت‌های عرضه و در نهایت افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، از جمله عواملی هستند که در شکل‌گیری تورم نقش دارند و برای همه اقتصاددانان شناخته شده‌اند.

نرخ سود بانکی باید متناسب با تورم تنظیم شود

طهماسب مظاهری
رئیس کل اسبق بانک مرکزی

رئیس کل اسبق بانک مرکزی ضمن تشریح تجربه‌های خود از مدیریت بانک مرکزی و چالش‌های سیاست‌گذاری پولی در کشور، به مشکلات ساختاری نظام بانکی کشور اشاره کرد
طهماسب مظاهری، رئیس کل اسبق بانک مرکزی، در مراسم اختتامیه سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با عنوان «الزامات سازگاری سیاست‌های مالی و تجاری با سیاست‌های پولی و ارزی در صیانت از ارزش پول ملی و مهار تورم» به تشریح تجربه‌های خود از مدیریت بانک مرکزی و چالش‌های سیاست‌گذاری پولی در کشور پرداخت.
وی با اشاره به دو دوره حضور مستقیم خود در بانک مرکزی گفت: در هر دو دوره، با وجود تفاوت شرایط، یک مشکل مشترک وجود داشت؛ اینکه برخی مسئولان اجرایی کشور به محدودیت منابع اعتقاد نداشتند و تصور می‌کردند منابع نظام بانکی و بانک مرکزی نامحدود است.
مظاهری با اشاره به دوران ریاست‌جمهوری مرحوم آیت الله هاشمی رفسنجانی اظهار کرد: در آن دوره سیاست تخصیص گسترده ارز با نرخ‌های دستوری اجرا شد. تصور این بود که می‌توان ارز را با نرخ پایین در اختیار همه متقاضیان قرار داد، اما نتیجه آن کاهش ذخایر ارزی و ایجاد تعهدات سنگینی بود که سال‌ها اقتصاد کشور را درگیر کرد.
رئیس کل اسبق بانک مرکزی افزود: در دوره ریاست‌جمهوری محمود احمدی‌نژاد نیز با همین نگاه مواجه بودیم.

اولویت‌های شرایط جنگی و پساجنگ در اقتصاد

محمدحسین عادلی
رئیس کل پیشین بانک مرکزی

رئیس کل پیشین بانک مرکزی با بیان اینکه مهم‌ترین سرمایه سیاست‌گذار در دوره بازسازی، اعتبار و اعتماد عمومی است، گفت: در شرایط جنگی و پساجنگ باید اولویت‌های بودجه‌ای کشور بازتعریف شود و منابع محدود به سمت مهم‌ترین نیازهای کشور هدایت شوند.
محمدحسین عادلی، رئیس کل پیشین بانک مرکزی در نشست تخصصی هماهنگی و سازگاری سیاست‌های اقتصادی در شرایط پساجنگ سی‌وسومین همایش سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به شرایط اقتصادی کشور پس از توقف عملیات نظامی، تأکید کرد: اقتصاد ایران همزمان با سه واقعیت مواجه است؛ قرار گرفتن در شرایط جنگ و بازسازی، استمرار مشکلات ساختاری اقتصاد از جمله تورم و کسری بودجه مزمن و در عین حال برخورداری از موقعیت سیاسی و راهبردی برتر در عرصه بین المللی.
وی اظهار کرد: مهم‌ترین تفاوت اقتصاد در دوران جنگ با شرایط عادی، تحمیل هزینه‌های اجباری جنگ و بازسازی است؛ هزینه‌هایی که اگر به درستی مدیریت نشوند، می‌توانند به افزایش تورم و تشدید ناترازی‌های اقتصادی منجر شوند.
عادلی با اشاره به عملکرد دولت در مدیریت شرایط جنگی گفت: با وجود مشکلات اقتصادی و محدودیت‌های موجود، مجموعه دولت و نهادهای اقتصادی کشور توانستند در طول جنگ محیطی نسبتاً باثبات برای تأمین نیازهای مردم ایجاد کنند و از بروز اختلال‌های گسترده در حوزه معیشت جلوگیری کنند.

سه الزام مهار تورم

ولی‌اله سیف
رئیس کل پیشین بانک مرکزی

رئیس کل پیشین بانک مرکزی گفت: اصلاح حکمرانی پولی در ایران باید بر سه محور استوار باشد؛ نخست تقویت استقلال ابزاری بانک مرکزی، دوم وضع قواعد مالی برای کنترل رفتار دولت و سوم ایجاد نهادهای رسمی هماهنگی میان سیاست پولی و سیاست مالی.
ولی‌اله سیف، رئیس کل پیشین بانک مرکزی در نشست تخصصی «هماهنگی و سازگاری سیاست‌های اقتصادی در شرایط پساجنگ» با تاکید بر اینکه مفهوم استقلال بانک مرکزی در ادبیات سیاست پولی به اشتباه به معنای جدایی کامل بانک مرکزی از دولت تلقی می‌شود، گفت: استقلال و هماهنگی دو مفهوم متفاوت هستند و نباید این دو مقوله با یکدیگر مخلوط شوند؛ چراکه استقلال بانک مرکزی به معنای آن نیست که این نهاد هر اقدامی را بدون چارچوب انجام دهد، بلکه به معنای جلوگیری از تحمیل فشارهای کوتاه‌مدت سیاسی و مالی دولت بر سیاست‌های پولی است.
وی افزود: استقلال سیاست پولی به این معناست که بانک مرکزی بتواند بدون فشارهای کوتاه‌مدت سیاسی و مالی دولت، ابزارهای سیاست پولی را برای دستیابی به اهداف تعیین‌شده به کار گیرد، به بیان ساده‌تر، استقلال به معنای آن نیست که بانک مرکزی هر کاری که بخواهد انجام دهد بلکه به این معناست که این نهاد نباید برای تأمین اهداف سیاسی کوتاه‌مدت، مجبور به خلق پول شود.

تداوم پروژه‌های نیمه‌تمام، بار مالی بانک‌ها را سنگین‌تر می‌کند

محمود بهمنی
رئیس کل اسبق بانک مرکزی

سرمایه‌های کشور در این طرح‌ها خوابیده و به دارایی‌های سمی تبدیل شده‌اند؛ دارایی‌هایی که نه بازدهی دارند و نه درآمدی ایجاد می‌کنند، اما هزینه نگهداری آن‌ها همچنان وجود دارد.
رئیس کل اسبق بانک مرکزی در نشست تحلیلی «هماهنگی و سازگاری سیاست‌های اقتصادی در شرایط پساجنگ» در سی‌وسومین همایش سالانه سیاست‌های پولی و ارزی با اشاره به ضرورت هماهنگی سیاست‌های پولی و مالی گفت: امروز اگر به سپرده‌ها ۲۳ درصد سود بدهیم، اما اوراق مشارکت یا اوراق خزانه با نرخ ۳۰ درصد منتشر شود، نشان‌دهنده عدم هماهنگی سیاست‌های پولی و مالی است.
وی افزود: عدم هماهنگی میان سیاست‌های ارزی، پولی و مالی می‌تواند پیامدهای بسیار بدی داشته باشد. بانک‌ها با توجه به منابع خود تسهیلات پرداخت می‌کنند و ذخایر قانونی را نیز نگه می‌دارند. اما زمانی که نرخ اوراق مشارکت افزایش پیدا می‌کند، بانک‌ها با مشکل مواجه می‌شوند؛ همان مشکلی که سال‌های گذشته نیز با آن روبه‌رو بودیم.
بهمنی با اشاره به یکی از گزارش‌های بانکی بیان کرد: یکی از بانک‌ها اعلام کرده بود حدود ۲۸.۸ هزار میلیارد تومان جریمه یا مالیات برای آن در نظر گرفته شده است. در حالی که این بانک با کمبود منابع مواجه بوده است.
وی تأکید کرد: بسیار عجیب است که یک بانک دولتی توسط دولت جریمه شود و در نتیجه زیان آن افزایش یابد.

